

امروز در کشور ما جوان‌های نخبه می‌توانند رشد کنند و در برهه‌هایی هم می‌توانند بروند از یک کشور دیگر استفاده کنند و برگردند اما اینکه ما یک جوانی را نسبت به آینده‌ی کشور ناامید کنیم، دلسرد کنیم، آینده را تلخ و سیاه به او نشان بدهیم که او برود و مهاجرت کند، این را من واقعاً یک خیانتی می‌دانم که بایستی دنبال کنیم. (۱۴۰۰/۰۸/۲۶) www.basirat.ir

▼ حرف روز افزایش نرخ ارز و راهکار کنترل آن

افزایش نرخ ارز در بازار آزاد نگرانی‌هایی را در بین تولیدکنندگان و مردم نسبت به آینده قدرت ریال و افزایش تورم در بازار ایجاد کرده است. از این حیث گمانه‌زنی‌های منفی نسبت به آینده نرخ ارز در ماه‌های پیش رو بیشتر شده است.

نکات تحلیلی: اگرچه در تعیین نرخ ارز عوامل سیاسی و اقتصادی نقش اصلی دارد، ولیکن موضوعات مربوط به تکنیکال نیز در تعادل عرضه و تقاضای ارز مؤثر است. در ماه گذشته دولت با رسانه‌ای کردن مباحث فنی مربوط به حذف ارز ترجیحی، تقاضای ارز را در بازار افزایش داد و مقاومت تکنیکالی ۲۸۲۰۰ شکسته شد؛ مقاومتی که برای چند ماه سقف نرخ ارز بود. این اولین گام در افزایش قیمت دلار بود. دوم، در اقتصاد ایران نظام ارزی منسجم وجود ندارد؛ نظام ارزی که در آن بانک مرکزی به‌عنوان بازیگر قدرتمند، ناظر، هدایتگر و کنترل‌کننده، ایفای نقش کند. بدیهی است که بانک مرکزی برای ایفای این نقش، نیازمند داشتن بازوهای قدرتمند در بازار ارز و پشتیبانی نهادهای امنیتی است؛ وجود بازارهای چندگانه ارزی یکی از موانع تشکیل این نظام ارزی است. سوم، انتظارات سیاسی است که بخش زیادی از آن توسط رسانه‌های غربی القا می‌شود و موجبات سفته‌بازی و سوداگری را به وجود آورده است. این گروه از سوداگران که از طریق فضای مجازی مبادرت به افزایش نرخ ارز می‌کنند، عمدتاً از کانال‌های امنیتی و اقتصادی بیرون جهت‌دهی می‌شوند. این گروه نقش پیاده‌نظام غرب در ایران را بازی می‌کنند و هدف اصلی‌شان عینیت‌بخشی به القای رسانه‌های غربی برون‌مرزی و رسانه‌های غرب‌زده داخلی در خصوص شرطی‌سازی اقتصاد به مذاکره است. باوجوداینکه اکثر بازار کالا از طریق ارز نیما، سنا و ترجیحی تأمین می‌شود؛ نرخ بازار آزاد باوجود ناچیزترین میزان مبادله، همچنان بیشترین تأثیر هیجانی و تورمی را بر بازار کالا دارد.

نکته راهبردی: در شرایطی که اقتصاد کشور در وضعیت خاصی از حیث انتظارات منفی نسبت به آینده قرار گرفته است باید تصمیمات اقتصادی در حوزه سیاست‌های پولی، مالی و نظام ارزی با حساسیت بیشتری اتخاذ و رسانه‌ای شود. اگرچه متأثر از اقدامات دولت گذشته، نرخ ارز وابستگی فزاینده و کاذبی نسبت به انتظارات سیاسی پیدا کرده است، اما باید با اصلاح نظام ارزی، نقش بانک مرکزی را در کنترل بازار ارز پرنرگ کرد و در این زمینه نهادهای امنیتی نیز باید سرشاخه‌های سوداگری و سفته‌بازی‌ها پیرامون دلار را کنترل و مهار کنند. (نویسنده: علی محمدی)

▼ گزارش روز

بازی رسانه‌ای غربی‌ها!

«علی باقری» مذاکره‌کننده ارشد کشورمان و «انریکه مورا» هماهنگ‌کننده کمیسیون مشترک، روز پنجشنبه را به‌عنوان تاریخ از سرگیری گفت‌وگوهای وین مشخص کردند.

گزاره‌های خبری: ۱- وزیر امور خارجه و مسئول تیم مذاکره‌کننده کشورمان پیش‌ازاین بر تنظیم دو سند پیشنهادی ایران بر اساس متن برجام و شش دور گفتگوهای گذشته در وین تأکید کرده بودند. ۲- به گزارش خبرگزاری «رویترز»، سخنگوی وزارت امور خارجه آلمان در خصوص بسته پیشنهادی ایران گفته است: «ما پیشنهادها را با دقت و به‌طور کامل بررسی کردیم و به این نتیجه رسیدیم که ایران تقریباً تمام مصالحه‌هایی را که قبلاً در ماه‌ها مذاکره سخت به‌دست‌آمده بود، نقض کرده است. این پیشنهادها پایه‌ای برای پایان موفقیت‌آمیز گفت‌وگوها نیست». علاوه بر آن وزارت خارجه فرانسه نیز در آستانه شروع دور جدید مذاکرات، مدعی شد که پیشنهادات ایران پایه معقولی برای هیچ توافقی نیست.

گزاره‌های تحلیلی: پذیرش دو سند ارائه شده کشورمان از سوی طرف‌های برجامی، موجب خواهد شد تا این اسناد به مبنایی برای مذاکرات بعدی بدل شود و این یعنی بازی در زمین ترسیم شده ایران. از سوی دیگر مبنای قرار گرفتن سندهای ایران طرف مقابل را به ارائه پاسخ‌های مستند، مستدل و منطقی به این پیشنهادها ملزم می‌کند و همچنین در چنین شرایطی جمهوری اسلامی می‌تواند از اهرم‌های فشار استفاده نشده خود برای گرفتن امتیازهای بیشتر بهره گیرد. درست به همین دلایل است که غربی‌ها تلاش می‌کنند با فرافکنی و حاشیه‌سازی در خصوص پیشنهادات ایران، در ادامه، مسیر گفت‌وگو را به سمت مسیر مدنظر خویش تغییر دهند و ابتکار عمل را از تیم دیپلماسی ایران بگیرند. ۲- طرف‌های غربی و آمریکا برای ترسیم نقشه راه مدنظر خویش در مذاکرات و تحمیل فشارها بر جمهوری اسلامی از ظرفیت‌های رسانه‌ای خویش نیز نهایت بهره را می‌برد. موضع امانوئل ماکرون، رئیس‌جمهور فرانسه درباره مذاکرات وین که گفت: «این مذاکرات موفقیت‌آمیز نبوده و بعید است به‌زودی از سر گرفته شود» و یا ادعای غربی‌ها مبنی بر این‌که رژیم صهیونیستی دو هفته پیش اطلاعاتی را با متحدان آمریکایی و اروپایی به اشتراک گذاشته که نشان می‌دهد ایران گام‌های فنی برای آماده‌سازی غنی‌سازی اورانیوم تا غنی ۹۰ درصد را برداشته است، از این جنس اقدامات رسانه‌ای برای تحت‌فشار قرار دادن جمهوری اسلامی تعبیر می‌شود؛ موضوعی که رافائل گروسی «مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی» درباره آن گفت: «باید بگویم که غنی‌سازی ۹۰ درصدی در ایران تأیید نمی‌شود».

نکته پایانی: تجربه نشان می‌دهد با شروع مذاکرات این نوع شانتاژهای رسانه‌ای افزایش می‌یابد؛ لیکن تیم دیپلماسی کشورمان می‌بایست در برابر سیاسی‌کاری طرف مقابل عقب‌نشینی نکرده و به‌درستی بر شروط گرفتن ضمانت از آمریکا درباره ماندن در برجام و رفع تمامی تحریم‌ها پافشاری کند. (نویسنده: فرهاد کوچک زاده)

▼ خبر ویژه

هدف دست‌های نامرئی از ایجاد قیمت‌های ساختگی در بازار ارز

رئیس کل بانک مرکزی در بازدید میدانی از برخی صرافی‌های پایتخت اظهار داشت: «سامانه‌ای طراحی کردیم برای متقاضیان ارز و به‌این‌ترتیب صف‌های خرید ارز تا ۲ ماه آینده جمع می‌شود. واقعیت بازار ارز در بازار متشکل ارزی مشاهده می‌شود و آنچه از قیمت ارز در کف خیابان وجود دارد ساختگی است. درباره میزان عرضه ارز در سامانه نیما و بازار متشکل ارزی محدودیت نداریم و عرضه ارز در سامانه نیما بیشتر از میزان تقاضای آن است». رئیس‌جمهور نیز در سخنرانی دیروز خود در دانشگاه صنعتی شریف گفت: «خبر دقیق داریم عده‌ای شبانه‌روز در تلاش‌اند هم‌زمان با مذاکرات، نرخ ارز را بالا ببرند و مذاکرات را به اقتصاد گره بزنند تا خواسته‌های خود را به ملت تحمیل کنند. دستگاه‌های اطلاعاتی پیگیر معرفی افراد هستند».

تلاش آمریکا برای احیای داعش و تداوم بحران آفرینی در منطقه

وزیر خارجه سوریه در سفر رسمی خود به تهران با دریابان علی شمخانی، دبیر شورای عالی امنیت ملی کشورمان دیدار و پیرامون آخرین تحولات منطقه و مناسبات دوجانبه با وی گفتگو کرد. شمخانی در این دیدار با تبیین شرایط حاکم بر منطقه گفت: «آمریکا از فروپاشی داعش در سوریه و عراق و پیروزی جبهه مقاومت که موجب افزایش قدرت راهبردی این جبهه شده به شدت عصبانی است و به دنبال بحران آفرینی‌های جدید است». او توطئه ایجاد بحران امنیتی در سوریه را یک طرح آمریکایی-صهیونیستی ذکر کرد و نسبت به پیامدهای خطرناک آن که می‌تواند امنیت کل منطقه را دچار آسیب کند، هشدار داد. نماینده مقام معظم رهبری با محکوم نمودن تجاوز مستمر رژیم صهیونیستی به خاک سوریه، تصریح کرد: «مقاومت و ستیز قهرآمیز، تنها راه دفع غده سرطانی صهیونیسم از منطقه است». فیصل مقداد نیز در این ملاقات با تشکر از حمایت‌های همه‌جانبه تهران از مردم و دولت سوریه اظهار داشت: «با شکست جبهه متحد تروریسم و ایجاد ثبات نسبی در سوریه فصل جدیدی در همکاری‌های دو کشور با اولویت مناسبات اقتصادی آغاز شده است». او حضور نظامی غیرقانونی آمریکا در سوریه را ناقض اصل حاکمیت و تجاوز به تمامیت ارضی این کشور عنوان کرد و افزود: «آمریکا به دنبال احیای هسته‌های تروریستی برای جلوگیری از ایجاد ثبات پایدار در سوریه است».

دانشجویان به رئیسی چه گفتند!؟

دیروز رئیس‌جمهور میهمان جمعی از اساتید و دانشجویان دانشگاه صنعتی شریف بود. در این دیدار نمایندگان چند تشکل دانشجویی به ایراد سخن پرداخته و خواسته‌هایشان از رئیس‌جمهور را مطرح کردند. نماینده بسیج دانشجویی در این جلسه گفت: «نشانه‌های فقدان ایده کلیدی در دولت سیزدهم، به‌روشنی در تناقض بین برخی تصمیم‌های سیاستی و اقدامات کلان در ماه‌های اخیر دیده می‌شود. اینک ایده‌ها و نظرات اقتصادی شما در انتخابات، چطور قرار است با نگاه‌های خاص و منحصربه‌فرد برخی وزرای پرحاشیه‌ی شما جمع شود و اینکه هماهنگی میان این تیم چهل‌تکه با چه سازوکاری اتفاق خواهد افتاد، پرسش بی‌پاسخ ماست». نماینده دفتر تحکیم وحدت خطاب به رئیس‌جمهور گفت: «تغییر ریل نیاز به وحدت گفتمانی دارد، مردم نباید حس کنند ترکیب تیم دولت، ترکیبی ناهمگون است. البته که متأسفانه باید گفت مثلاً در بخش اقتصادی، ترکیب تیم دولت ترکیبی شتر-گاو-پلنگ است! آقای رئیسی مواظب باشید این ناهمخوانی‌ها کار داستان ندهد». نماینده جامعه اسلامی نیز بیان داشت: «آنچه بعد از ۱۰۰ روز از دولتتان مردم را نسبت به آینده اقتصاد نگران می‌نماید مشخص نبودن برنامه‌های اقتصادی و بودن صاحب‌نظرانی با نظریه‌های مختلف در تیم اقتصادی‌تان است. آقای رئیسی مردم از شما تابلوی قرمز بورس و دلار ۳۱ هزار تومانی را بر نمی‌تابند».

ژنرال صهیونیست: تشویق ترامپ به خروج از برجام اشتباه بود

«اسحاق بن اسراییل» یکی از ژنرال‌های رژیم صهیونیستی که در چهار دهه گذشته یکی از مقام‌های تصمیم‌گیر در زمینه امنیت داخلی این رژیم بوده، گفته است: «دیگر برای بمباران برنامه هسته‌ای ایران، خیلی دیر است. امروز همه فناوری‌های لازم برای ساخت بمب در دست ایرانی‌هاست. ما به دلیل بازرسی‌های قبلی اطلاعات زیادی درباره برخی تأسیسات داریم؛ اما اگر ما یک سایت هسته‌ای را تخریب کنیم، ایران ظرف یک سال آن را بازسازی و دوباره فعال می‌کند. تشویق ترامپ به خروج از برجام بدترین اشتباه راهبردی در تاریخ اسراییل بود. وضعیت کنونی، پیشرفته‌ترین وضعیتی است که برنامه هسته‌ای ایران به آن رسیده است».

اراده دولت بر تعیین تکلیف ارز ترجیحی

آیت‌الله رئیسی در دانشگاه شریف تأکید کرد: «لایحه حذف ارز ترجیحی با مطالعه و حساب‌شده تدوین و ارائه شد و برخی مطالب مطرح‌شده درباره پس گرفتن آن از مجلس، صحت ندارد و خلاف واقع است. اقتصاد ما نیاز به جراحی دارد و حاضریم برای سامان یافتن اقتصاد کشور و زندگی مردم از آبرویمان مایه بگذاریم. برخلاف سیاه‌نمایی‌ها آینده را بسیار روشن می‌بینیم. هر اقدام اقتصادی که دولت بخواهد انجام دهد، مردم و فعالان اقتصادی را در جریان می‌گذارد. در دوگانه رضایت خواص و رضایت عموم مردم، رضایت مردم را بر رضایت خواص ترجیح می‌دهیم».

◀ هشدار ایران: اختلال در مسیر کشتیرانی بی‌پاسخ نمی‌ماند!

«زهرار ارشادی»، سفیر کشورمان در سازمان ملل گفت: «هرگونه ایجاد اختلال در مسیر کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران و در مسیر تأمین غذا و دارو و تجهیزات پزشکی و کالا غیرقانونی است و خروجی تحریم‌های شروانه یک‌جانبه حساب خواهد شد. از سال گذشته شاهد اتفاق جدیدی بودیم که تلاش برای سرقت نفت ایران بود. سیاستی خطرناک و استکباری که نسبت به آن هشدار می‌دهیم و از جامعه جهانی می‌خواهیم چنین اقدامات غیرقانونی‌ای را محکوم کند».

◀ جمعی از تیم دیپلماسی ایران که در وین مانده‌اند! به نقل از

منابع آگاه، تعداد محدودی از کارشناسان (۵، ۶ نفر) ایرانی همچنان در وین حضور دارند و در آستانه دور تازه گفت‌وگوها مشغول رایزنی با برخی هیئت‌های مستقر در وین هستند. در همین چارچوب دو روز پیش جلسه دوجانبه‌ای میان کارشناسان ایرانی و هیئت روسی برگزار شد و در خصوص متون پیشنهادی ایران بحث و تبادل نظر صورت گرفت. امروز نیز جلسات مشابهی با دیگر هیئت‌های مستقر در وین با حضور این کارشناسان برگزار می‌شود.

◀ مهمات عربستان ته کشید! روزنامه آمریکایی «وال استریت

ژورنال» گزارش داد: «عربستان سعودی از آمریکا، هم‌پیمانانش در حاشیه خلیج فارس و اروپا خواست که برای مقابله با حملات موشکی و هوایی انصار الله یمن، به این کشور موشک بدهند. انبارهای تسلیحاتی عربستان در حال خالی شدن از موشک‌های ضد موشک «پاتریوت» هستند. این موضوع مقامات ریاض را نگران کرده که حملات مداوم یمنی‌ها می‌تواند منجر به تلفات جانی یا آسیب به زیرساخت‌های مهم نفتی این کشور شود».

◀ رئیس سیا: برنامه هسته‌ای ایران صلح‌آمیز است! «ویلیام

برنز»، رئیس سازمان جاسوسی آمریکا موسوم به سیا در نشستی به این موضوع اعتراف کرد که این سازمان هنوز هیچ شواهد و مدرکی مبنی بر تصمیم ایران برای تسلیحاتی کردن برنامه هسته‌ای خود پیدا نکرده است.

◀ فارغ‌التحصیلان دکتری سربازی نمی‌روند! وزیر علوم اعلام

کرد: «طبق رایزنی با ستاد کل نیروهای مسلح، از این به بعد دانشجویان دکتری به‌جای سربازی، امریه پسادکتری را می‌گذرانند. این افراد باید یک طرح تحقیقاتی در راستای نیازهای کشور ارائه کنند و این طرح به منزله سربازی محسوب می‌شود».

◀ رتبه جهانی ایران در مصرف گاز! مشاور مدیرعامل شرکت

ملی گاز ایران گفت: «رعایت نکردن الگوی مصرف در کشور ما چیز تازه‌ای نیست و ما هم‌اکنون چهارمین مصرف‌کننده بزرگ گاز در دنیا هستیم. هم‌اکنون هر فرد ایرانی حدود ۶ برابر میانگین مصرف دنیا، گاز مصرف می‌کند».